

KUNNANJOHTAJAN KUULEMINEN 17.4.2023

Lihavoidut tekstit ovat tilapäisen valiokunnan esittämiä perusteluita luottamuksen menettämisestä ja niiden alla on kursivoituina kunnanjohtajan näkemys esitetystä asiasta.

Henkilöstöjohtaminen / johtoryhmätyöskentely

Johtoryhmätyöskentely ei toimi. Johtoryhmän jäsenet voivat huonosti.

Työterveyslaitoksen ParTy (Parempi Työyhteisö) -kyselyssä vuonna 2022 johtotimiryhmän (toimialajohtajat, hallintosihteeri ja markkinointipäällikkö) tulosten mukaan esimiehen, eli kunnanjohtajan, toiminta sai arvosanaksi 4,2, kun koko kunnan henkilöstön arvostana kaikkien esimiesten toiminnasta oli 4,0. Samassa kyselyssä johtotiimi arvioi myös johdon toimintaa ja johtotiimi antoi sille arvosanaksi 3,7, kun se henkilöstön arviona oli 3,4. Verrattaessa Mäntyharjun kunnan henkilöstön (n=129) arviota johdon toiminnasta valtakunnalliseen kuntien aineistoon (n=10625), niin johdon toiminta on arvioitu selvästi paremmaksi. (liitteet 1 ja 2).

Sivistysjohtaja ja tekninen johtaja totesivat, että valiokunta ei ole heiltä kysynyt mielipidettä asiaan. (liite 3)

Mielikuva johdon pahoinvoinnista ei liity kunnanjohtajan toimintaan tai johtotiimin työskentelyyn, vaan painetta asettaa ensisijaisesti kunnanhallitus ja yksittäiset luottamushenkilöt. Tämä on tullut esille mm. vuosittain pitämässäni toimialajohtajien kehityskeskusteluissa. Ulkopuolelta tuleva jatkuva arvostelu on hyvin kuormittavaa ja altistaa työuupumukselle.

Kisalan raportissa korostettiin tiedon kulkemista viranhaltijoiden vaihtuessa. Viranhaltijoiden vaihtuessa ilmeistä on, että tieto ei siirry. Tiedon siirron varmistaminen on toistuvasti laiminlyöty.

En tunnista tiedon siirron jatkuvaa laiminlyöntiä viranhaltijoiden vaihtuessa. Muita suoria alaisia kunnanjohtajalla ei ole kuin toimialajohtajat. Olen yleensä pyytänyt poislähteviä viranhaltijoita listaamaan meneillään olevat ja tulevat akuutit asiat, jotta seuraajan on helpompi aloittaa työssään. Edellisen teknisen johtajan aloittaessa kesällä 2019 en huomannut varmistaa, että teknisen toimialan substanssipuolen asiantuntijat briiffaavat uutta teknistä johtajaa. Hänelle annoin kyllä luettavaksi kaikki Mäntyharjun kunnan toimintaa ohjaavat asiakirjat ja kehoitin häntä niihin paneutumaan, koska hänellä ei ollut kuntapuolen kokemusta. Sovimme, että kesän jälkeen käymme niitä läpi, mikäli on jotain tarkennettavaa. Syksyllä hän totesi, että kesä on ollut niin kiireinen, että hän ei ole ehtinyt niihin paneutumaan. Kävimme sitten asioita läpi sitä myöten, kun niitä tuli vastaan. Hänen kohdallaan sain palautteena, että hän joutui etsimään paljon tietoja.

Kunnanjohtaja vastaa ja ohjeistaa alaisensa siitä, että viranhaltijat vastaavat sekä luottamushenkilöiden että kuntalaisten yhteydenottoihin. Yhteydenottoihin ei aina vastata.

Saatuani palautetta asiasta olen keskustellut viranhaltijan kanssa ja kehottanut häntä ottamaan yhteyttä kyseiseen henkilöön. Usein keskusteluissa on selvinnyt, että tällaista yhteydenottoa puhelintietojen perusteella ei ole tullut tai asia on jo hoidettu. Viranhaltijoiden työhön kuuluu paljon palaverreja ja neuvotteluja ja niidenkin aikana saapuu monia sähköpostia ja puheluita, joihin ei viranhaltija pysty sillä hetkellä vastaamaan. Muutoinkin työpäivät ovat hektisiä, joten kaikkiin yhteydenottoihin välitön vastaaminen on ajoittain haasteellista.

Kunnanjohtajan alaiset ovat eriarvoisessa asemassa.

Kunnanjohtajaurani alkuaikoina sain toimialajohtajilta palautetta siitä, että teen tiiviisti työparina töitä hallinto- ja talousjohtajan kanssa. He kokivat, että johdamme kuntaa kahdestaan ja he ovat eriarvoisessa asemassa etenkin, kun hallinto- ja talousjohtaja sai heitä parempaa palkkaa. Minun kantani on ollut, että toimialan vastuusta maksetaan ja siksi kaikilla toimialan johtajalla tulee olla sama palkka. Nytemmin asiaa on korjattu, niin kun olen halunnut sen olevan. Mitään muuta eriarvoisuutta alaisten välillä en ole havainnut eivätkä he ainakaan minuun nähden ole keskenään eriarvoisessa asemassa.

Kunnanjohtaja ei puuttunut alaistensa viranhaltijoiden harjoittamaan huonoon kohteluun (henkilöt AA, BB). Puhutaan kunnanjohtajan alaisten virkamiesten toteuttamasta vakavasta kiusaamisesta.

Tilapäinen valiokunta esittää vakavan syytöksen toimialajohtajan toteuttamasta vakavasta kiusaamisesta. Se tulee tutkia ja todentaa. Minulle on tullut työsuojeluilmoitukset edellä mainituilta henkilöiltä liittyen epäasialliseen käytökseen/kohteluun. Ikävää, että ne tuodaan tätä kautta julkisuuteen, sillä olen halunnut suojella yksittäisiä työntekijöitä.

Tällaisessa työsuojeluilmoitustilanteessa ensivaiheessa tulee selvittää, onko todellisuudessa kyseessä epäasiallisesta kohtelusta vai esimiehen asialliseen työjohto-oikeuteen kuuluvista toimenpiteistä tai määräyksistä, joita työntekijä ei halua syystä tai toisesta noudattaa. Työsuojeluilmoitukset on hoidettu tai ovat prosessissa työsuojeluohjeistuksen mukaisesti. Toisin sanoen olen kuullut osapuolia ja kun osapuolten näkemykset tapahtuneesta ovat toisistaan poikkeavia ja kyseessä on alaiseeni johtaja, niin olen katsonut työntekijän kannalta parhaaksi ottaa käyttöön ulkopuolisen asiantuntijan, eli työterveyden tarjoaman sovitteluprosessin. Valitettavasti AA päätti keskeyttää sovitteluprosessin ja vaatia rangaistusta viranhaltijalle ilman asian selvittelyä. Näin ei sovitteluprosessi toimi ja kehotin häntä ottamaan yhteyttä aluehallintoviraston työsuojeluun, jotta asia voidaan käsitellä loppuun virallista tietä. BB:n kanssaan olen sopinut, että palaamme asiaan hänen poissaolonsa jälkeen.

Koulukuljetusten osalta kunnanjohtaja ei ollut varmistunut siitä, että asiaa hoitavalla alaisella on osaaminen ja kyky hoitaa asiaa.

Koulukuljetusten kilpailutus hoidettiin Sansia Oy:n kautta. Sansia Oy on hankintoihin erikoistunut mm. kuntien osaomistama in-house -yhtiö, jonka osakas Mäntyharju on. Viime syksyn episodi olisi ollut vaikea välttää, sillä alkuperäisestä hankintapäätöksestä valitettiin markkinaoikeuteen koskien Majet Oy:n tekemää alhaista tarjousta. Markkinaoikeus teki päätöksen 19.5.2022, jonka mukaan Sansia Oy:n tekemä hankintapäätös (15.6.2021) jää voimaan. Lähes vuoden kestänyt prosessi vaikeutti monelta osin koulukuljetusten järjestämistä. Kun Majetin edustaja ilmoitti syksyllä 2022 koulukuljetusten alkamista edeltävänä päivänä, että he pystyvät hoitamaan koulukuljetukset, niin siihen viranhaltijoiden tulee voida luottaa. Valitettavasti annettu tieto ei pitänyt paikkaansa ja jouduimme pikajärjestelyihin sopimuksen laillisen irtisanomisen ajaksi. Sivistysjohtaja hoiti asian tilanteeseen nähden hyvin, vaikka paine oli kova.

Henkilöstöä johdetaan uhkailemalla ja epäjohtonmukaisesti.

Tilapäisen valiokunnan esittämä väite on yksilöimätön ja minun tietooni ei ainakaan ole tullut, että henkilöstöä johdettaisiin uhkailemalla. Sellaisesta tulisi ehdottomasti tehdä ilmoitus esimiehen esimiehelle. Sivistyspalvelujen hallinnolle ja hallintopalveluille on tänä vuonna toteutettu työterveyden toimesta suunnitelman mukainen työhyvinvointiselvitys ja asia ei ainakaan sen yhteydessä ole noussut esille.

Epäjohtonmukaisuuteen liittyen aina on riskinä vajaan 200 työntekijän monialaisessa organisaatiossa, että koetaan jonkin yksikön tai työntekijän toimivan eri lailla kuin muut. Jokainen esihenkilö johtaa myös omalla persoonallaan, joten eri yksiköiden esihenkilöiden johtamistyylyissä on eroja, vaikka johtotimissä johtamista ja menettelyjä pyritäänkin yhdenmukaistamaan.

Yhteistyö luottamushenkilöiden kanssa/ luottamushenkilöiden vähättely

Kunnanhallituksen jäsenet kokevat, että he eivät saa luottamustehtävänsä hoitoon tarvittavia tietoja kunnanjohtajalta.

Kaikkiin tietopyyntöihin olen pyrkinyt vastaamaan. Haasteena on, että kunnanhallituksen jäsenet haluavat tietää yksityiskohtaisia asioita, jotka ensisijaisesti kuuluvat lautakunnille tai operatiiviselle johdolle. Niihinkin tietopyyntöihin olemme toimialajohtajien kanssa pyrkineet vastaamaan, vaikka tietopyyntöjen selvittäminen ja laajuus kuormittavat organisaatiota kaikilla tasoilla. Kaikkiin niihin tietopyyntöihin, jotka ovat koskeneet kunnanhallituksen jäsenten luottamustehtäviensä hoitamiseksi tarvittavia tietoja, olen vastannut ilman aiheetonta viivytyksiä.

Kunnanjohtajan johtajasopimuksen mukaan kunnan hallinto perustuu luottamushenkilöiden ja viranhaltijaorganisaation hyvään ja vuorovaikutteiseen yhteistyöhön, jota kunnanjohtaja kuntaorganisaation johtajan johtaa. Kunnanjohtaja on velvollinen pitämään kunnanhallituksen ajan tasalla sen päätösvaltaan kuuluvissa tai muuten kunnan kannalta merkittävissä asioissa. Valtuutetut kokevat, että Mäntyharjulla ei ole johtajasopimuksen mukaista johtajaa.

Kunnanjohtajan kehityskeskusteluissa vuosina 2017-2020 on todettu, että ”yhteistyö kunnanjohtajan ja kunnanhallituksen / luottamushenkilöiden välillä on ollut sujuvaa, vaikka tiedonkulkua on syytä edelleen kehittää.” Vuoden 2021 ja 2022 kehityskeskusteluissa tämä asia ei ole enää noussut esille.

Mielestäni olen pitänyt kunnanhallituksen ajan tasalla sen päätösvaltaan kuuluvissa tai muuten kunnan kannalta merkittävissä asioissa. Näitä olen ottanut esille jo valmisteluvaiheessa kunnanhallituksen kokouksessa pöytäkirjan ulkopuolella. Toki tästä syystä tällainen informaatio ei kulje kunnanvaltuutetuille muutoin kuin päätösten kautta.

Kuntalain 40§ mukaan ” Kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista yhteistyötä, jota kunnanhallituksen tehtävien toteuttaminen edellyttää”.

Lisäksi johtajasopimuksessa todetaan, että ”kunnanhallituksen puheenjohtaja johtaa poliittista päätöksentekoprosessia sekä kunnanhallituksen työskentelyä. Kunnanhallituksen puheenjohtaja sekä kunnanjohtaja huolehtivat siitä, että tehtävänjako poliittisten prosessien ja operatiivisen johtamisen välillä kunnioitetaan.”

Tällä valtuustokaudella tehtävänjaon kunnioittaminen on ollut haasteellista, vaikkakin vuoropuhelu kunnanhallituksen puheenjohtajan ja kunnanjohtajan välillä on hyvää ja roolitusta kunnioittavaa. Valitettavasti yksittäiset luottamushenkilöt eivät tätä tehtävänjakoa kunnioita, vaikka olemme järjestäneet päättäjille koulutusta koskien mm. päätöksentekoa, vastuita ja rooleja.

Kunnanjohtaja on usein jättänyt vastaamatta kunnanhallituksen jäsenen esittämään kysymykseen tai vastaaminen on kestänyt kohtuuttoman pitkään.

Tätä valtuustokautta on värittänyt eräiden kunnanhallituksen jäsenten jatkuva sähköpostiviestittely viranhaltijoille. Sähköposteissa on paljon myös mielipiteitä ja joskus on vaikea erottaa, onko kyse kysymyksestä, väitteestä vai mielipiteestä, johon tulisi reagoida. Viesteihin liittyy lukuisia kysymyksiä ja niiden vastaamiseen tai asian selvittämiseen menee aikaa. Olen kysymyksiin vastailut myös viikonloppuisin ja iltaisin, sillä työpäivät ovat muutoinkin kiireisiä. On toki mahdollista, että kysymystulvassa johonkin asiaan on jäänyt vastaamatta. Joskus asian selvittäminen on työllistänyt myös toimialajohtajia ja heidän alaisiaan. Tällöin vastausta ei ole aina voinut välittömästi antaa.

Asioiden valmisteluvaiheessa kunnanjohtaja ei käy keskustelua luottamushenkilöiden kanssa tai käy niitä vain yhden poliittisen ryhmän edustajien kanssa.

Käyn asioiden valmisteluvaiheessa keskustelua ensisijaisesti kunnanhallituksen puheenjohtajan kanssa ja asian ollessa sellainen, että se on normaalia tärkeämpi ja menee kunnanvaltuuston päätettäväksi, niin käyn keskustelun myös kunnanvaltuuston puheenjohtajan kanssa. Isoissa merkittävässä asioissa olen kunnanjohtajana tunnustellut myös kaikkien ryhmien kantoja, mutta tällä valtuustokaudella ei ole tällaisia asioita tullut esille. Sen sijaan linjausasioissa on valtuutetuille järjestetty iltakouluja, joista on haettu valmisteluun laajaa poliittista näkemystä.

Muistuttaisin, että viranhaltija tekee asioiden valmistelun ja esittelyn virkavastuulla ja sitä kautta viranhaltijalla tulee olla myös valmistelurauha, johon ei saa kohdistua poliittista tai muuta vaikuttamista.

Kunnanjohtajan asioiden esittely on puutteellista: asioita unohdetaan tai asioita, jotka kuuluvat kunnanhallituksen päätettäväksi ei edes tuoda päätöksentekoon.

Esitetty väite on yksilöimätön ja siksi en tunnista kyseistä väitettä. En myöskään ole aiemmin saanut tällaista palautetta. Koko virkasuhteeni aikana en kertaakaan ole tehnyt sellaista päätöstä, jossa olisin ylittänyt toimivaltani. Toisaalta minkään asian päättäminen kunnanhallituksessa ei ole viivästynyt erityisesti sen vuoksi, että esittely olisi ollut puutteellista tai ettei asiaa ylipäänsä olisi minusta johtuvasta syystä tuotu päätettäväksi.

Kunnanjohtaja on mielipidekirjoituksessa Pitäjänuutisissa 22.2.2023 maininnut kahden kunnanhallituksen jäsenen nimet, vaikka kunnanhallitus on yksimielisesti antanut kunnanjohtajalle kirjallisen huomautuksen epärehellisyydestä. Lisäksi nyt on käynnissä olevan Kuntalain 35§:n mukaisen prosessin osalta kunnanjohtaja viittaa samaisessa mielipidekirjoituksessa kahteen henkilöön, jotka eivät edes ole olleet päättämässä tilapäisen valiokunnan asettamisesta.

Perustuslaissa 12§ taataan kaikille kansalaisille sananvapaus. Myös kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 35 §:n 2 momentissa taataan viranhaltijan oikeus omaan mielipiteeseen.

Kunnanhallitus ei ole missään vaiheessa kieltänyt kunnanjohtajaa kirjoittamasta mielipidekirjoituksia tai osallistumasta mediassa käytävään keskusteluun. Tässä mainitussa kirjoituksessa otin kantaa persoonaani kohdistuvaan syytökseen. Toisin kuin tilapäinen valiokunta esittää, niin en saanut kirjallista huomautusta epärehellisyydestä. Tästä kunnanhallituksen "yksimielisestä päätöksestä" ei myöskään löydy pöytäkirjamerkintää. Saamassani kirjallisessa huomautuksessa todetaan, että kunnanhallitus antoi huomautuksessa "virheellisen tiedon antamisesta kehityskeskustelussa" ja kunnanhallitus edellyttää, että "kunnanjohtaja on jatkossa huolellisempi lausunnoissaan sekä tarkentaa tehtävänantoa alaisilleen." Ylimääräinen kehityskeskustelu, jossa asia oli esillä, pidettiin 13.6.2022 ja siellä antamani virheellisen tiedon korjasin sähköpostitse jo kaksi päivää sen jälkeen, eli 15.6.2022, ja pahoittelin ilmaisuni. (liite 4)

Tästä huolimatta kunnanhallitus palasi asiaan 29.8.2022 kokouksen päätyttyä. Tämän keskustelun seurauksena sain edellä kuvatun kirjallisen huomautuksen. Minun vaatimuksestani kirjallinen huomautus merkittiin salassa pidettäväksi. Kuitenkin noin kuukauden päästä Pitäjänuutisten päätoimittaja otti yhteyttä ja kertoi saaneensa tiedon, että olen saanut kunnanhallitukselta varoituksen. Tulkitsin, että salassa pidettävä asiakirja olikin muuttunut tietovuodon kautta ei-salassa pidettäväksi. Kirjalliseen huomautukseen johtaneisiin tapahtumiin viitattiin uutisoinnin epärehellisyyssyytöksissä. Kirjallisen huomautuksen taustalla oli episodi, joihin kyseiset luottamushenkilöt liittyivät, mutta en missään vaiheessa syyttänyt heitä tapahtuneesta. Oli kuitenkin perusteltua mainita heidät mielipidekirjoituksessa ja kunnanhallituksen jäsenyys on julkinen tehtävä. Onko mielipidekirjoituksessa jokin kohta, joka ei pidä paikkaansa?

Käsittääkseni ei. Kirjoituksessa ei missään kohtaa viitata valiokunnan asettamiseen tai kyseisten henkilöiden osallistumiseen sen asettamisessa.

Kunnanjohtaja on avannut julkisuudessa salassa pidettäviä asioita, muun muassa kehityskeskustelun sisältöä ja kunnanhallituksen sisäisen työskentelyn materiaalia.

Johtajasopimuksen mukainen kehityskeskustelun "palautearviointi on luonteeltaan rakentavaa ja luottamuksellista". Aina kunnanhallituksen puheenjohtaja on kysynyt minulta luvan, mikäli kehityskeskustelua on haluttu avata kunnanhallitukselle. Nyt viime syksynä kunnanhallitus käsitteli kehityskeskusteluasiaa pöytäkirjan ulkopuolella minun tietämättäni 29.8.2022. Kuten edellä kuvasin, niin luottamuksellisia ja salassa pidettäviä asioita oli vuodettu kunnanhallituksen ulkopuolelle kunnanhallituksen sisältä ennen minun mielipidekirjoitustani. Tällöin minulla oli oikeus puolustautua ja oikaista julkisuudessa esitetyt minua koskevat virheelliset väittämät.

Yritysyhteistyö

Vuoden 2022 kuntabarometrissa Mäntyharju sijoittui Etelä-Savossa kolmanneksi viimeiseksi kokonaisarvosanalla 2,65. Mäntyharjua heikommin sijoittuvat kaupungit Pieksämäki ja Mikkeli.

Suomen yrittäjien toimitusjohtaja Mikael Pentikäinen minulle lähettämässään sähköpostissa 1.4.2023 toteaa, että "Kuntabarometriä tehdään helpottamaan kunnan ja yrittäjien vuoropuhelua. Tuloksista riippumatta sen käyttäminen kuntajohdon irtisanomisen perusteena on kyselyn väärinkäyttöä. Kysely kertoo kunnan elinkeinopoliittikan tilasta ja kehityksestä ja tuo siten mahdollisia ongelmia näkyväksi, mutta barometri on myös helposti manipuloitavissa ja sitä voi käyttää väärin. Emme missään tapauksessa pidä hyvänä, että kyselyyn viitataan tällaisissa prosesseissa." (Liite 5)

Keväällä 2022 tulleiden kuntabarometritulosten jälkeen olemme viime vuonna ottaneet yhteyttä 165 yritykseen/yrittäjään teemalla "Mitä kuuluu?", koska yrittäjien tilanne on koronan ja Ukrainan sodan alkamisen jälkeen muuttunut ja koronan takia yhteydenpito yrittäjiin on ollut normaalia vähäisempää. Lisäksi vierailin 22 yrityksessä.

Kyseinen barometri mittaa kunnan yritysilmapiiriä ylipäänsä yrittäjien näkökulmasta. Mielikuvaan yritysmyönteisyydestä vaikuttavat mm. kunnan kaavoituspolitiikka, kiinteistöveroitus yms. taksapolitiikka ja kunnan "tukimyönteisyys". Nämä kaikki peilautuvat kunnan toimielinten päätösten kautta.

Osa Mäntyharjun yrittäjistä saadun palautteen perusteella ovat tyytymättömiä kuntayhteistyöhön.

Mäntyharjun yrittäjien hallituksen 4.4.2023 kannanotossa todetaan, että "haluamme yhdistyksenä alleviivata molempien työkalujen, elinkeinopoliittisen työryhmän sekä kuntabarometrin, merkitystä. Ne ovat kehittämistyökaluja. Emme pidä sopivana tämän hengen rikkomista ja erityisesti kuntabarometrin tulosten käyttämistä lyömäaseena yksittäistä henkilöä vastaan. Vastuu kuntamme elinkeinoelämän tilasta kuuluu monen muunkin tahon kannettavaksi, ei vain kunnanjohtajan. Kannustamme jäsenistöämme sekä kuntamme yrittäjiä avoimeen, reiluun ja omalla nimellä annettuun palautteeseen, jonka tarkoituksena on aidosti kehittää kunnan toimintaa. Tuomitsemme jyrkästi palautteen, jota annetaan puhuen muiden suulla, ilman faktaa tai avoimuutta." (liite 6)

Oletan, että osa palautteesta mahdollisesti johtuu siitä, että kunta ei ole toiminut yrittäjän toivomalla tavalla esimerkiksi tilojen vuokrauksen suhteen. Pyrimme parhaaseen mahdolliseen yhteistyöhön, mutta joskus kunnan ja veronmaksajien intressi on ristiriidassa yrittäjän näkemyksen kanssa. Verorahoilla ei saa ylläpitää yritystoimintaa, sillä se on EU:n valtiontukisäädösten vastaista.

Asiajohtaminen

Valtuustokauden alussa aloitettiin hallintosääntöuudistus. Työ on edelleen kesken. Kunnanjohtaja on vierittänyt syytä alaisilleen uudistuksen viivästymisestä.

Voimassa oleva hallintosääntö astui voimaan juuri valtuustokauden alussa, eli 1.8.2021. Heti syksyllä 2021 kunnanhallituksen jäsenet ilmoittivat, että hallintosääntöä tulee muuttaa. Muuta muutostarvetta ei tuolloin tuotu esille kuin konsernijaoston lakkauttaminen. Hallinto- ja talousjohtajan ja hallintosihteerin kanssa kävimme asiasta keskustelua loppusyksystä 2021 ja talven 2022 aikana: emme pitäneet muutostarvetta kiireisenä, koska se ei vaikuta toimivaltasuhteisiin. Ajattelimme, että odotetaan muitakin muutostarpeita. Konsernijaostolle kuuluvat asiat voidaan viedä myös kunnanhallituksen käsittelyyn, koska uutta konsernijaostoa ei valittu. Keväällä 2022 saimme kunnanhallituksen jäseniltä moitteita asian hitaasta etenemisestä ja tiedustelua aikataulusta. Sen jälkeen hallintosääntöuudistusta on työstetty syksyn 2022 aikana ja kunnanhallitus on pyytänyt lautakunnilta lausuntoja ja palauttanut asiaa uudelleen valmisteluun. Lopulta kunnanhallitus hyväksyi uuden hallintosääntöluonnoksen 27.3.2023 pidetyssä kokouksessaan vietäväksi valtuustoon käsittelyyn. Kunnanvaltuusto jätti asian pöydälle uudelleen valmistelua varten kokouksessaan 3.4.2023. Prosessin hitaus ei siis ole yksiomaan johtunut viranhaltijoista.

Hallintosäännön valmistelussa kunnanjohtaja ei muistanut kunnanhallituksen päätöstä ottaa kaikissa toimielimissä käyttöön hybridikokousmallia. Kunnanjohtaja korjasi asiantilan vasta muistutuksen jälkeen.

Kunnanhallituksen päätös 23.5.2022 §90: ”Mäntyharjun kunta ottaa välittömästi käyttöön ns. hybridikokouskäytännön, johon osa osallistujista osallistuu varsinaiselta kokouspaikalta ja osa teknisen tiedonvälitystavan avulla valitsemastaan paikasta kuntalain 99 § Sähköinen kokous mukaisesti. Päätös koskee kaikkia kunnan toimielimiä. Sähköisen kokouksen toimintaohje ja hallintosääntö tulee muuttaa vastaamaan tätä päätöstä.”

Kunnanhallitus ei voi päätöksellään ohittaa kunnanvaltuuston hyväksymää hallintosääntöä. Viranhaltijat tulkitsivat keväisen päätöksen niin, että kyseisessä päätöksessä kunnanhallitus ohjeistaa puheenjohtajia asiassa. Uuden hallintosäännön valmistelussa syksyllä 2022 tulikin esille niin paljon muutostoiveita, että en heti muistanut em. muutosta viedä luonnokseen.

Uuteen hallintosääntöön tulee lisätä määräyksiä sähköisestä kokouksesta, kuten esimerkiksi kuinka huolehditaan riittävästä tietoturvasta, millaisia teknisiä välineitä ja yhteyksiä tulee käyttää ja millaisesta paikasta kokoukseen voi osallistua. Asia ei siis ole ihan yksinkertainen toteuttaa.

Kunnanjohtaja on vastustanut etäkokouksia hallituksen päätöksestä huolimatta.

En ole niitä vastustanut. Kunnanhallituksen puheenjohtaja on suhtautunut etäkokouksiin kielteisesti. Olen hallinto- ja talousjohtajan ohella tuonut esille huolen, joka on noussut esille 23.5.2022 tehdyn päätöksen jälkeen. Tietoturva-asiantuntijat ja -viranomaiset ovat varoittaneet kyberhyökkäysriskin kasvamisesta ja kuntiin tulleista hyökkäyksistä, joista valitettavasti myös meillä on jo kokemuksia.

Kunnanjohtaja haki aluehallintovirastolta valtionavustuksen Kisalan hankkeeseen, vaikka päätöstä rakentamisesta ei ollut eikä hankkeen hankesuunnitelmaa oltu hyväksytty.

Tämä moite tulee vastaan ensimmäistä kertaa. Aiemmin ei ole missään vaiheessa todettu, että avustusta ei olisi saanut hakea. Käytäntönä on, että liikuntapaikkarakentamisen rahoitushakemus tulee lähettää ajoissa, jotta investointihanke pääsee Opetusministeriön avustustilalle jonoon. Ensimmäinen rahoitushakemus on lähetetty jo 12/2015 ja sen valmisteli tekninen johtaja Tapio Montonen. Nimenkirjoitusoikeuden omavana olen oletettavasti allekirjoittanut em. sähköisen valtionavustushakemuksen. Mäntyharjun kunta sai Kisala-hankkeeseen Aluehallintoviraston myöntämän maksimituen. Muita tuensaajia silloin olivat Saimaa Stadium

ja Savonlinnan harjoitusjäähalli. Kaikki edellä mainitut saivat saman euromääräisen tuen, vaikka hankkeiden koossa oli huomattavia eroja. Hakemuksen tekemisellä saatiin hankkeen maksimirahoitus varmistettua.

Kisalan loppuraportin valmistuttua huhtikuussa 2022 kunnanhallitus antoi kunnanjohtajalle työtehtäväksi toimintasuunnitelman tekemisen niin, että se tuodaan hallituksen käsittelyyn syyskuun 2022 aikana. Ensimmäinen versio tuotiin päätöksentekoon tammikuun lopussa 2023. Kunnanhallituksen jäsenet joutuivat useaan kertaan muistuttamaan kunnanjohtajaa tästä tekemättömästä työtehtävästä.

Toisin kuin tilapäinen valiokunta esittää, niin kunnanhallitus päätti 9.5.2022 §77: ”Kunnanhallitus 1) merkitsee raportin tiedoksi; 2) edellyttää, että kunnan johtotiimi laatii raportissa esiin nostetuista korjausehdotuksista toimintasuunnitelman ja että laadittu suunnitelma tuodaan kunnanhallituksen käsittelyyn syyskuun 2022 aikana.”

Myönnän, että asia syyskuussa jäi koulukuljetusepisodin jalkoihin. Emme myöskään johtotiimissä pitäneet asiaa kovin akuuttina, koska moni raportissa esiin nostettu asia oli jo oikaistu/toimeenpantu ja tulevia investointeja varten toimintasuunnitelman ohjeistusta tarvittiin vasta vuonna 2023, kun käynnistetään keskuskeittiön ja ruokalan investointia. Syksyllä 2022 haasteena oli löytää hallinto- ja talousjohtajan, kunnanjohtajan ja teknisen johtajan kalenterista yhteistä aikaa toimintasuunnitelman tekemiseen. Palavereja lopulta pidettiin 21.11., 24.11. ja 21.12.2022 sekä 17.1.2023. Toimintasuunnitelma tuotiin kunnanhallituksen käsittelyyn 23.1.2023 §4, jolloin kunnanhallitus palautti asian uudelleen valmisteltavaksi. Lopulta kunnanhallitus hyväksyi asiakirjan 6.2.2023 §28.

Kisalan tarjouspyynnöissä ei oltu huomioitu paikallisia yrityksiä kalustehankinnoissa.

Hankintalaki ei mahdollista paikallisten yritysten suosimista. Kilpailutusasiakirjoissa ei voi määritellä kenen tuotteita tulee käyttää, mutta suunnitelmiin voidaan kirjoittaa tietty tuotetyyppi tai vastaava. Kisala-investoinnin toteutti mäntyharjulainen yritys ja tämäntyyppisessä urakassa urakoitsija lopulta päättää, keneltä se tarvikkeet hankkii. Esitin kuitenkin tekniselle toimelle toiveen, että mahdollisuuksien mukaan suosittaisiin paikallisia tuotteita hankinnoissa, koska se on tärkeä kunnan maineen kannalta.

Kilpailutuksia ei ole hoidettu aina silloin, kuin laki olisi vaatinut kilpailutuksen tekemisen.

En tunnista kyseistä väitettä, jonka mukaan kunnassa olisi rikottu lakia. Tämä asia ei ole tullut esille esimerkiksi tilintarkastuksissa tai tarkastuslautakunnan kuulemisissa. Kaikki hankintalain rajojen ylittämät kilpailutukset on tietäkseni toteutettu lain edellyttämällä tavalla. Jossain tapauksissa hankintalain alle jäävä, mutta kunnan hankintaohjeen mukaan tehty, hankinta on lisätöineen saattanut osoittautua jälkikäteen sen verran suureksi, että se olisi alun perin pitänyt kilpailuttaa Hilmassa.

Kunnanjohtajan tulisi johtaa kuntaa strategian mukaisesti, sitouttaa siihen koko toimintaympäristö. Tämä ei ole toteutunut.

Kuntastrategia toteutumisesta raportoidaan kolmannesvuosiraporttien ja tilinpäätöksen yhteydessä. Valiokunnan väitteestä ei käy ilmi, miten kunnanjohtaja ei olisi johtanut kuntaa strategian mukaisesti. Minun kunnanjohtajakauden ensimmäinen strategia vuodelta 2017 on minun kirjoittama ja olin myös tiiviisti mukana uuden strategian valmistelussa.

Uusi kuntastrategia hyväksyttiin 5.9.2022 §44. Strategiaprosessin aikana sitoutettiin päättäjiä kyselyjen ja seminaarien avulla, henkilöstölle toteutettiin kysely ja pidettiin toimialoittain palavereja, yrittäjiä sitoutettiin mm. VisitMäntyharjun ja elinkeinopoliittinen neuvottelukunnan tilaisuuksissa ja kuntalaisista mm. nuorilta kysyttiin erikseen strategian sisällöstä. Kaikilla kuntalaisilla ja vapaa-ajan asukkaille oli myös mahdollisuus antaa kyselyjen kautta ja strategialuonnoksen nähtävillä olon aikana kommentteja strategiaa. Edellä mainituilla toimenpiteillä strategiaprosessissa sitoutetaan toimijoita ja toimintaympäristöä. Hyväksymisen

jälkeen olemme käynnistäneet valmennuksen, jonka avulla esimiehen vievät strategiaa eteenpäin ja vuoden 2023 talousarvio perustuu jo uuteen strategiaan.

Avoimna olevia tehtäviä ei ole pantu hakuun. Avoimna olevia tehtäviä on täyttämättä (liikuntapaikkamestari, vapaa-aikasihteeri).

Hallintosäännön 40§ mukaan "toimialajohtaja valitsee virka- ja työsuhteiset. Toimialajohtaja voi delegoida päätösvaltaa alaiselleen määräaikaisten virkasuhteisten valinnassa ja määräaikaisten ja toistaiseksi otettavien työsuhteisten osalta."

Talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa todetaan, että "henkilöstösuunnitelmassa olevan tehtävän tai viran vapautuessa tulee aina ensisijaisesti miettiä, voitaisiinko tehtävät hoitaa olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisen ja prosessien parantamisen kautta. Uusia ulkoisia rekrytointeja tulee harkita tarkoin." Tätä periaatetta kunnan johtotiimi on pyrkinyt toteuttamaan.

Liikuntapaikkamestarin osalta alkuperäinen tarkoitus oli muuttaa tehtäväkuvaa olemassa olevalle henkilökunnalle niin, että yhden liikuntapaikkahoitajan tehtävänä olisi ollut toimia työhön osallistuvana työnjohtajana. Tämä malli on todettu jo varikon osalta toimivaksi. Kunnanhallitukselle tämä ratkaisu ei kuitenkaan sopinut, vaikka henkilöstöjaosto oli sen jo hyväksynyt. Nyt kunnanhallituksen päätöksen mukaisesti liikuntapaikkamestarin tehtävä on laitettu auki.

Hyvinvointialueet ovat lisänneet muutospaineita sivistyspalveluissa. Muutokseen on yritetty reagoida hyvissä ajoin ja työnkuvia on aloitettu työstää siten, että ne vastaavat mahdollisimman hyvin muuttuvan toimintaympäristön vaatimuksiin. Vapaa-aikasihteerin, hyvinvointikoordinaattorin ja kulttuurituottajan tehtävissä on kokonaisuuksia, joista on yritetty muodostaa tarpeita vastaavia uusia työnkuvia. Edellä mainittujen lisäksi kokonaisuuteen kuuluu liikuntaneuvonta, jonka tarve on kasvanut. Vapaa-aikasihteerin poissaolo kuitenkin muutti suunnitelmia. Vapaa-aikasihteerin sijaisen palkkaamista pidatti alkuun se, että poissaolon jatkosta saatiin virallinen tieto myöhään ja kerrallaan lyhyille jaksoille. Sinä aikana vapaa-aikasihteerin työtehtäviä on jaettu muille.

Ylläpitopäällikön virka yritettiin täyttää ilman julkista hakumenettelyä. Kunnanhallitus ei hyväksynyt kunnanjohtajan menettelyä.

Kunnanhallitus päätti 26.10.2020 §138 muuttaa työllisyyskoordinaattorin työsuhteen työllisyyden kuntakokeilun ajaksi virkasuhteeksi. Vastaavasti 1.2.2021 §21 kunnanhallitus hyväksyi työvalmentajan työsuhteen muuttamisen ma. virkasuhteeksi. Meillä on siis perustellusta syytä ollut mahdollisuus muuttaa toimi virkasuhteeksi ilman julkista hakua. Kuntalain 87§ 2 mom. mukaan "tehtävää, jossa käytetään julkista valtaa, hoidetaan virkasuhteessa. Tällaista tehtävää varten perustetaan virka. Perustellusta syystä henkilö voidaan kuitenkin ottaa tällaiseen tehtävään virkasuhteeseen myös ilman, että tehtävää varten on perustettu virkaa."

Valiokunnan esityksessä viitataan kunnanhallituksen 25.4.2022 §70 tekemään päätökseen, jossa kunnanhallitus päätti, että ylläpitopäällikön toimea ei muuteta viraksi. Asian oli valmistellut henkilöstöasioista vastaava hallinto- ja talousjohtaja. Esittelytekstissä todetaan, että "virkasuhteeseen ottaminen edellyttää yleensä julkista hakumenettelyä, mutta tästä voidaan poiketa esimerkiksi tilanteessa, jossa virkasuhteeseen otetaan muu työnantajan palveluksessa oleva henkilö toiminnan uudelleen organisoinnin yhteydessä taikka muulla johtosäännössä määrättyllä perusteella. Teknisen toimen ylläpitopäällikön palvelussuhteen luonteen muuttaminen virkasuhteeksi on perusteltua toiminnan järjestämisen kannalta. Työsuhteen muuttamisella virkasuhteeksi varmistetaan poikkeusaikojen toimintaa ja mahdollistetaan teknisen johtajan sijaistamiseen kuuluva julkisen vallan käyttö. Viran perustaminen ja virkasuhteeseen ottaminen on perusteltua, kun on kyse tehtävästä, jossa käytetään julkista valtaa tai siihen

on muu perusteltu syy.” Tällä perusteella ja edellä kuvattuun aiempaan käytäntöön nojaten ylläpitopäällikön toimen muuttamista viraksi, jotta teknisellä toimialalla olisi teknisellä johtajalla virassa oleva varahenkilö, kuten on muillakin toimialoilla. Muutoin ei ollut tarvetta lisätä resurssia tekniseen hallintoon, sillä ylläpitopäällikön toimi oli jo täytetty. Tämä esitys perusteluineen ei kelvannut kunnanhallitukselle, vaikka se ei olisi vaikuttanut henkilön palkkaa eikä muutoinkaan tehtävänkuvaan muilta osin.

Kunnanjohtaja on sivuttanut kunnanhallituksen antaman ohjeen virkojen ja toimien täyttämässä: kulttuurituottajan toimi meni hakuun ilman hallituksen ohjetta.

Vuonna 2022 toimialojen avoimiin toimiin ei tarvinnut hakea kunnanhallituksen täyttölupaa. Tämä käytäntö tuli vasta vuoden 2023 talousarvion täytäntöönpano-ohjeessa.

Vuoden 2022 täytäntöönpano-ohjeessa todetaan, että ” Henkilöstösuunnitelmassa olevan tehtävän tai viran vapautuessa tulee asia viedä kunnan johtotiimin käsiteltäväksi ja siellä aina ensisijaisesti mieltä, voitaisiinko tehtävät hoitaa olemassa olevien resurssien uudelleen kohdentamisen ja prosessien parantamisen kautta. Uusia ulkoisia rekrytointeja tulee harkita tarkoin.”

Käytäntö on, että em. ohjeen mukaisesti kaikki avoimeksi tulevat tehtävät käsitellään johtotiimissä. Johtotiimi kokoontuu maanantaisin, eli johtotiimi oli 28.11.2022, mutta itsenäisyyspäivän takia 5.12.2022 kokous jätettiin pois. Kulttuurituottaja Eveliina Mäenpää irtisanoutui tehtävästä 2.12.2022 ja sivistysjohtaja laittoi kulttuurituottajan paikan kiireellisenä avoimeksi 7.12.2022, koska Mäenpään viimeinen työssäolopäivä oli jo heti vuodenvaiheen jälkeen, eli 5.1.2023. Huomautin sivistysjohtajaa siitä, että asiaa ei ollut käsitelty johtotiimissä. Hän myönsi, että asia oli häneltä unohtunut, koska oli paineet saada paikka täytettyä heti tammikuun alussa. Sovimme, että hän tuo asian seuraavaan johtotiimiin ja mikäli johtotiimi löytää toisenlaisen ratkaisun, niin keskeytetään haku. Tällöin puhelinkeskustelussamme emme muistaneet, että seuraavan johtotiimin aikaan 12.12.2022 sivistysjohtaja on maanpuolustuksen jatkokurssilla.

Johtotiimi käsiteli 12.12.2022 kokouksessa yhdeksää avoimeksi tulevaa ja mahdollisesti täytettävää tehtävää. Sivistysjohtajan ollessa poissa kyseisenä päivänä päätimme jatkaa keskustelua seuraavassa johtotiimissä 19.12.2023. Myös kulttuurituottajan tehtävä oli näiden käsiteltävien listalla ja haku kyseiseen tehtävään päättyi vasta 26.12.2022.

Toisin sanoen johtotiimi käsiteli kulttuurituottajan toimen täyttämisen, vaikka edellä kuvatusta tilanteesta johtuen teimme sen kesken hakuprosessin.

Kunnanjohtaja muutti talousarvion täytäntöönpano-ohjetta ilman, että muutosta oli mitenkään korostettu tai alleviivattu: auki tulevat virat ja toimet: niiden osalta oli poistettu auki tulevien virkojen ja toimien käsittely ensin johtotiimissä.

Kunnanjohtajan tekee esityksen ja kunnanhallitus muuttaa halutessaan esitystä päätöksessä. Tässä ei ole tapahtunut mitään virhettä.

Talousarvion täytäntöönpano-ohje on vuosikohtainen, joten en pitänyt tarpeellisena korostaa em. kohtaa sen enempiä kuin muitakaan kohtia. Syy johtotiimin käsittelyn poistamiseen oli, että kunnanhallituksen jäsenet vaativat johtotiimin muistioita nähtäväksi, vaikka ne ovat ainoastaan operatiivisen johtamisen väline. Johtotiimin muistioita voidaan verrata muistiinpanoihin, joihin johtotiimi tarvittaessa palaa ja sinne ei välttämättä ole kirjattu kaikkia käsiteltyjä asioita. Kuitenkin muistioiden avulla luottamushenkilöt haluavat etsiä viranhaltijoiden virheitä ja käyttää muistiota todistusaineistona.

Julkisuuslain mukaan johtotiimi (-ryhmä) ei ole sellainen viranomainen, jonka asiakirjat olisivat julkisia. Johtotiimin muistioissa käsitellään mm. yksittäistä työntekijää koskevia asioita.

Kirkonkylän koulun remontin alkaessa kouluverkkoselvitys oli tekemättä, mitä selvitystä kunnanhallitus oli edellyttänyt.

Tällaista kunnanhallituksen pöytäkirjamerkintää ei löydy. Esitin kyllä itse luottamushenkilöille tunnustellen heidän kantojaan, että ennen kuin remontista päätetään, niin olisi hyvä tehdä kouluverkkoselvitys, jossa tarkastellaan, miten tulevaisuudessa lapset sijoitetaan kouluihin. Tähän selvitykseen ei päättäjillä ollut halukkuutta, joten en vienyt asiaa siinä vaiheessa eteenpäin.

Rakennuslautakunta määräsi kuntotutkimuksen terveyskeskukselle ja yhtenäiskoululle. Kunnanjohtaja vastusti tutkimuksia. Kunnanjohtaja muutti teknisen johtajan päätösesityksen.

Rakennuslautakunta päätti kokouksessaan 12.3.2019 §23 määrätä ”Terveyskeskus- ja peruskoulurakennusten omistajan Mäntyharjun kunnan esittämään kumpaakin koko rakennusta koskevan kuntotutkimuksen terveellisyyden johdosta ilmeisen välttämättömien korjaustoimenpiteiden selvittämiseksi. Kumpikin koko rakennusta koskeva kuntotutkimusraportti tulee toimittaa Mäntyharjun kunnan rakennusvalvontaan, viimeistään 10.5.2019.”

Kunnanjohtajana en vastustanut tutkimusta, vaan kritisoin sitä, että asia päätettiin lautakunnan kokouksessa esityslistan ulkopuolella valmistelematta ja lautakunnan määräys on mahdotonta toteuttaa alle kolmessa kuukaudessa. Silloiselta vt. tekniseltä johtajalta saamani tiedon mukaan edellytetyt kuntotutkimukset maksavat lähes 100 000 euroa. Ongelmana siis oli, että ensinnäkin sellaiseen ei ole myönnettyä määrärahaa, hankintaohjeen mukaan ne tulee kilpailuttaa ja kuntotutkimukseen menee useita kuukausia. Tätä varten pidimme 15.3.2019 työkokouksen, johon osallistui vt. tekninen johtaja, kunnanjohtaja, hallinto- ja talousjohtaja, rakennuslautakunnan puheenjohtaja, kunnanhallituksen edustaja rakennuslautakunnasta sekä rakennustarkastaja. Tässä palaverissa sovittiin annettavaksi jatkoaikaa syyskuun 2019 loppuun. Uusi tekninen johtaja Lasse Kurvinen pyysi 30.9.2019, että kuntotutkimukset siirretään vuodelle 2020.

Missään vaiheessa kunnanjohtaja ei ole em. asiaan liittyen muuttanut teknisen johtajan päätösesitystä.

Kurkiniemen vuokrakäsittelyssä kunnanjohtaja ei muistanut tiedottaa käräjäoikeusistunnosta.

En pidä kuntamaineen kannalta hyvänä, että tällaisista yrityksiin kohdistuvista riita-asioista tiedotettaisiin julkisuuteen. Pidän kuitenkin kunnanhallituksen kokousten yhteydessä pöytäkirjan ulkopuolella kunnanhallituksen tietoisena Kurkiniemen vuokrasopimusprosessista. Sovittelusta vastaava käräjätuomari ilmoitti 18.5.2020, että sovitteluistunto pidetään 28.5.2020. Vastapuolen sovintoesitys tuli 27.5.2020, jonka päätin kuntaa edustaneen asianajajan esityksestä hylätä esityksen liian alhaisen vuokratason takia. Sovitteluistunto sovittiin kuitenkin pidettäväksi. Sovitteluistuntoon liittyvät esitykset tulivat sen verran nopealla aikataululla, että kunnanhallituksen ohjeistusta asiaan ei ollut mahdollista saada. Mahdollinen ohjeistus tulee tapahtua kokouksessa, ei yksittäisten jäsenten kautta sähköpostilla. Tuomioistuinsovittelussa etsitään ratkaisua vireillä olevaan riitaan ja jos sovittelussa saavutetaan neuvottelutulos, se tuodaan sitten ao. toimielimen päätöksentekoon, jossa neuvottelutulos voidaan joko hyväksyä tai hylätä. Ehdolliseen sovitteluratkaisuun liittyvä vuokrasopimus hyväksyttiin kunnanhallituksen kokouksessa 1.6.2020 §83.

Päätösten toimeenpanossa on tapahtunut viivästymisiä ja unohteluita.

En tunnista kyseistä väitettä. Tapaukset tulisi yksilöidä.

Kunnanjohtaja on laiminlyönyt tehtävien sopimusten kunnan edun mukaisen valvonnan (Ideachip Oy:n ja Mäntyharjun kunnan välinen vuokrasopimus, missä on sovittu kiinteä vuokra 10 vuoden ajaksi). Mäkelänlenkki 20 hallin alihintainen vuokraus.

Kunnanvaltuusto kokouksessaan 9.12.2015 päätti, että ”Mäntyharjun kunta myöntää Kiinteistö Oy Nokiantie 19 1.500.000 €:n luoton. Laina-aika 35 vuotta. Ensimmäisen kymmenen vuoden ajalta lainan korko on kiinteä 1,5 %. Tämän jälkeen korko muodostuu Kuntarahoituksen varainhankintakorosta lisättynä 0,85 %:n marginaalilla. Tasalyhennys 42.858 € / vuosi.”

Esittelytekstissä todetaan, että kuntalaki rajoittaa kunnan mahdollisuutta suoraan rakennuttaa / omistaa kilpailuille markkinoille kohdennettua toimitilaa. Em. syystä johtuen Kiinteistö Oy Nokiantie 19 hallitus oli käsitellyt teollisuushallin rakentamista yhtiölle. Ratkaisu edellytti kunnalta yhtiön rahoittamista lainan muodossa sekä tontin vuokraamista teollisuushallia varten. Hallin vuokralaskelmassa lähtökohtana oli 35 vuoden poistoaika ja 1,5 %:n pääomavuokra. Tarvittava rahoitus tuli rakentaa näistä lähtökohdista.

Kunnan hankkima rahoitus oli kiinteällä korolla 10 vuoden ajalle. Nokiantie 19 hallitus edellytti, että rakentamispäätös tehdään vasta, kun päävuokralaisen kanssa on solmittu vuokrasopimus 10 vuoden ajalle.

Kyseisenä ajankohtana Nokiantie 19 toimitusjohtajana toimi hallinto- ja talousjohtaja Tuomo Penttinen. Vuokratason määrittelyssä apuna oli rakennuttamisesta vastannut tekninen johtaja Tapio Montonen. Kuten edellä on todettu, niin ilman Mäntyharjun kunnan ja Ideachip Oy:n välistä 10 vuoden vuokrasopimusta kyseistä hallia ei olisi rakennettu. Vuokrasopimuksen allekirjoittajina olivat Tuomo Penttinen ja Tapio Montonen.

Mäkelänlenkki 20:llä, eli Simuna -kiinteistöllä oleva teollisuushalli on valmistunut vuoden 2007 alussa. Kiinteistö on rakennettu silmällä pitäen kiinteistöön sijoittuvia yrityksiä: Huoltokorjaamo ja rengasmyynti Tapio Heikkinen ja IM-Kivitaso Oy. Vuokralaiset muuttivat tiloihin 1.3.2007. Vuokrasopimus on Heikkisen osalta kuitenkin allekirjoitettu vasta 25.3.2008. Vuokrasopimuksen liitteessä lukee seuraavasti: ”Mikäli vuokralainen sitoutuu lunastamaan hallin tai hallin osan itselleen viiden vuoden kuluessa tämän sopimuksen allekirjoittamisesta, huomioidaan tämän vuokrasopimuksen mukaisiin maksettuihin vuokriin sisältyvä kuoletus lunastushinnan osasuorituksina.” Vuokran määräytymisperuste on 25 vuoden kuoletusajalla lisättynä 12 kk:n euribor + 2 prosenttiyksikköä. Tällainen vuokrasopimus oli lähtökohtaisesti vuokralaisen kannalta kallis, kun euribor oli korkea, kuten se oli esimerkiksi 2008 vuoden lopulla yli 5 prosenttia. Heikkinen maksoi hallista vuokran lisäksi kuoletusta. Kuoletuksia vuokraan sisältyi ajalla 1.3.2007-31.8.2014 välisenä aikana yhteensä 128 188,19 euroa. Vuokrasopimus päivitettiin 15.8.2014, jolloin teollisuushallissa toimineen IM-kivitaso Oy:n tilat siirtyivät Heikkiselle ja 1.9.2014 alkaen kuoletuksen osuus poistettiin vuokrasta. Sopimuksen allekirjoittajina toimivat Tuomo Penttinen ja Juho Järvenpää. Aloitin kunnanjohtajana vasta 1.10.2014.

Kunnan tekemä alkuperäinen vuokrasopimus ja sen valvonta oli ollut heikkoa. Ylimääräisesti maksetun pääomavuokran palauttamista käsiteltiin 12.1.2015 kunnanhallituksessa ja kunnanhallitus päättää, että Mäntyharjun kunta palauttaa Huoltokorjaamo ja rengaspalvelu Tapio Heikkiselle 25.3.2008 allekirjoitetun vuokrasopimuksen ylittävänä maksetut kuoletusvuokrat yhteissummaltaan 41.747,11€ (alv 0). Tätä varten oli Kuntaliitosta lakiosastolta pyydetty lausunto.

Koska sopimus on kunnan kannalta ongelmallinen, niin Mäsekin hallitus päätti selvittää mahdollisuutta hallin myyntiin. Kunnanhallituksen piti käsitellä asiaa 26.5.2016 §87:ssä. Esittelytekstin mukaan yrittäjä Heikkinen on toukokuusta 2014 lähtien aktiivisesti pyrkinyt ostamaan koko hallikiinteistön ja määräalan. Yrityksen jatkokehittäminen on pysähtynyt, koska prosessi on venynyt todella pitkäksi. EU:n valtiontukisäädösten mukaan suoramyynti on mahdollinen, kunhan noudatetaan markkinahintaa. Hinnan määrittämiseen on käytettävä vähintään yhtä, mutta mieluummin kolmea riippumatonta ja pätevää

ulkopuolista arvioitsijaa. Tässä tapauksessa arvioita saatiin kolmelta, AKA-pätevyden omaavalta henkilöitä. Kaikki kolme tekivät arvionsa muista tietämättä ja eri aikaan. Hintakeskiarvoksi muodostui 324 000 euroa. Kiinteistön tasearvon ollessa 481 566,54 € (30.4.2016). Kunnanhallituksen keskustelun jälkeen esittelijä veti asian pois listalta, koska kunnanhallituksen jäsenet eivät hyväksyneet hinta-arvioita.

Mäsek Oy:n lopetettua yritystilojen vuokraus on siirretty tekniselle toimelle. Ylläpitopäällikkö on systemaattisesti käynyt vuokrasopimuksia läpi ja 31.1.2023 on allekirjoitettu uusi vuokrasopimus Forcedes Oy:n (ent. Huoltokorjaamo ja rengaspalvelu Tapio Heikkinen) kanssa.

Kuten edellä on kuvattu, niin minulla ei kunnanjohtajana ole ollut mahdollisuutta vaikuttaa sopimuksiin ja sopimuksia ei voi yksipuolisesti muuttaa. Moitteet tulee kohdistaa muihin asianosaisiin.

Kotikuntalaskutuksessa on puutteita.

Kunnanjohtaja ei hoida kotikuntalaskutusta. Kotikuntalaskutuksessa on kyse kuntaan sijoitettujen oppilaiden opetuspalveluiden kustannusten laskutuksesta niiltä osin, kun ne ylittävät valtionosuuksiin lasketun kotikuntakorvauksen.

Sivistyspalveluissa kotikuntalaskutusta on aiemmin hoitanut palvelupäällikkö XX. Sivistysjohtaja on viime ja tänä vuonna yrittänyt korjata laskutuksessa olleita puutteita ja liian alhaisia laskutuksia sekä laatinut uusia laskuja. Vuositasolla puhutaan kuitenkin kokonaisuudessaan alle 100 000 euron menoerästä.

Kunnanjohtajan työ Mäntyharjun kehittämiseksi on pysähtynyt.

Tätä valtuustokautta on värittänyt korona-pandemia ja se on vaikeuttanut kehittämistyötä. Kuitenkin vuonna 2022 olen valmistellut elinvoimakehittäjä-hankkeen (Kehitysalustoilla innovaatioita ja elinvoimaa Mäntyharjuun-hanke) ja hankkinut sille rahoituksen kansallisesta AKKE-rahoituksesta. Lisäksi olen valmistellut ja vienyt toimeenpanoon elinkeinopoliittisen neuvottelukunnan käynnistämisen ja kunnanvaltuuston hyväksymän elinvoimalupauksen. Kunnanjohtajana valmistelin kuntastrategiaprosessin syksyllä 2021 ja vedin prosessin Kissconsulting Oy:n kanssa keväällä 2022. Lisäksi vastasin Itärata Oy:n perustamisen ja laajakaistahankkeiden valmistelusta ja niihin liittyvistä neuvotteluista. Vuonna 2022 vierailin 22 yrityksessä ja avustin yrityksiä viranomaisten kanssa käytävissä keskusteluissa.

Kunnanjohtaja ei yksin tee töitä kunnan kehittämisen eteen, vaan Mäntyharjun kehittämiseen osallistuu koko organisaatio. Toimialoilla osallistutaan useisiin yhteistyöverkostoihin sekä tehdään omaa kehittämistä erilaisilla hankkeilla. Koko Mäntyharjun kehittämiseen tulee osallistua kuntaorganisaation lisäksi myös luottamushenkilöt, yritykset ja kolmas sektori.

Viestintä

Viestintä on ollut huonosti johdettua.

Kunnanhallitus on hyväksynyt 20.04.2020 Mäntyharjun kunnan viestintäsuunnitelman, jonka mukaan toimimme. Viestintäsuunnitelman mukaan "Kunnanhallitus johtaa ja valvoo viestintää. Viestinnästä vastaa kunnanjohtaja, toimialajohtajat johtavat oman toimialansa viestintää." Viime vuonna viestinnässä on ollut haasteita, koska markkinointipäällikkö irtisanoutui ja järjestimme markkinoinnin ja viestinnän väliaikaisesti ostopalveluna. Lisäksi syksyllä 2022 tapahtui poikkeuksellinen haaste koulukuljetuksiin liittyen.

Kunnanjohtaja käy keskustelua paikallislehden kautta. Kunnanjohtaja syyttää kunnanhallitusta asioiden hämmentämisestä. Kunnanjohtaja tuo viestimissä esiin salassa pidettäviä asioita.

En tunnista, että olisin syyttänyt paikallislehdessä kunnanhallitusta asioiden hämmentämisestä. Tällä valtuustokaudella on erityisesti korostettu avoimuutta ja olen aina vastannut toimittajien kysymyksiin rehellisesti. Ainoa salassa pidettäväksi merkitty asia on ollut saamani kirjallinen huomautus, joka oli jo vuotanut kunnanhallituksen ulkopuolelle, vaikka se minun vaatimuksesta oli merkitty salassa pidettäväksi.

Kunnanjohtajan tiedottamisessa, muun muassa koskien koulukuljetusasiaa, on ollut puutteita.

Kunnanhallituksen (20.4.2020 §59) hyväksymän Mäntyharjun kunnan viestintäsuunnitelman mukaan "Kunnanhallitus johtaa ja valvoo viestintää. Viestinnästä vastaa kunnanjohtaja, toimialajohtajat johtavat oman toimialansa viestintää." Syksyn koulukuljetusepisodin noustessa poikkeuksellisen haasteelliseksi, katsoin tarpeelliseksi tulla julkisuuteen tukeakseni sivistyspalvelujen toimialajohtajaa.

Virheellisen tiedon anto

Kunnanjohtajalle on annettu kirjallinen huomautus 13.6.2022 virheellisen tiedon antamisesta kehityskeskustelussa.

Ylimääräinen kehityskeskustelu, johon asiassa viitataan, pidettiin 13.6.2022 ja siellä antamastani epätarkasta tiedosta kerroin asianosaisille heti seuraavana aamuna. Korjasin virheeni kunnanhallituksen puheenjohtajistolle sähköpostitse (liite 4) jo kaksi päivää sen jälkeen, eli 15.6.2022, ja pahoittelin ilmaisuni. Tapoihini kuuluu myöntää omat virheeni ja korjata tarvittaessa asia mahdollisimman pian.

Tästä huolimatta kunnanhallitus palasi asiaan 29.8.2022 kokouksen yhteydessä ja kunnanhallituksen puheenjohtaja antoi kirjallisen huomautuksen, jonka mukaan " Mäntyharjun kunnanhallitus antaa kunnanjohtaja Jukka Ollikaiselle huomautuksen virheellisen tiedon antamisesta kehityskeskustelussa 13.6.2022. Kunnanhallituksen puheenjohtaja Markku J Lamponen on 15.6.2022 pitänyt tapahtuneen johdosta puhuttelun, johon osallistuivat kunnanjohtajan lisäksi hallintojohtaja Tuomo Penttinen ja hallintosihteeri Arja Leppäkumpu. Kunnanhallitus edellyttää, että kunnanjohtaja on jatkossa huolellisempi lausunnoissaan sekä tarkentaa tehtävänantoa alaisilleen."

Kunnanjohtaja on sähköpostiviestissä 20.3.2023 antanut virheellisen tiedon väittäen saaneensa aluehallintovirastolta ohjeen epäasiallisen käytöksen käsittelyyn

Tilapäinen valiokunta viittaa kunnanvaltuuston 13.2.2023 §7 tehtävänannon jälkeen oleviin tapahtumiin. Kunnanhallituksen jäsen Heta Jukola lähetti lukuisia sähköposteja epäasiallisen käytöksen käsittelyyn liittyen ja halusi tietää kuinka em. asiaa on selvitetty. Vastasin, että "väitteet epäasiallisesta käytöksestä on käsitelty meillä organisaatiossa Kuntatyönantajilta, työterveydestä ja AVI:sta saatujen ohjeiden mukaan." Heta Jukola halusi sen jälkeen maanantai-iltana (20.3.2023) tietää, "kuka avista on antanut ohjeen ja mikä ohjeen sisältö on? Tähän hänelle seuraavana aamuna vastasin, että " kun henkilö AA otti yhteyttä 20.6.2022 asiaan liittyen, niin heti sen jälkeen Tuomon kanssa pohdimme kuinka menetellä ja mitkä ovat vaihtoehdot asian ratkaisemiseksi. Asiasta oli kuitenkin sen verran pitkä aika, että kävin juuri Tuomon kanssa keskustelun siitä, mitä teimme ennen lomaa ja lomien jälkeen asialle. Muistin väärin, että Tuomo olisi ottanut Kuntatyönantajan juristin lisäksi myös AVI:iin yhteyttä, vaikka me kyllä silloin sitäkin pohdimme. Saimme kuitenkin siihen tilanteeseen riittävät neuvot Kuntatyönantajalta. Myöhemmin olen kyllä ollut työsuojeluasioissa AVI:inkin yhteydessä."

Olen siis ollut em. asiassa yhteydessä AVI:n työsuojeluun, mutta muistin ajankohdan väärin. On hyvin inhimillistä, että viranhaltijakin muistaa asioita väärin vastatessaan jatkuviin luottamushenkilöiden tiedusteluihin. Korjasin kuitenkin virheeni huomattuani sen.

Kuntalaispalaute

Kuntalaisilta tulleen palautteen mukaan kunnanjohtajan käytös on ollut epäystävällistä ja ylimielistä palautteen antajaa kohtaan.

En tunnista kyseistä väitettä. Tapaus tulisi yksilöidä. Väite ei myöskään kuulosta yhtään minun käytökseltäni, sillä minut on kasvatettu huomioimaan kaikki ihmiset. Pahoittelen, mikäli henkilö on kokenut asian niin. Vastaavaa palautetta en ole saanut yli kahdeksanvuotisen kunnanjohtajauran aikana.

Kunnanjohtaja vetäytyy vastuusta.

En tunnista kyseistä väitettä.

Kunnanjohtaja väitti, että palautteen antaja kirjoitti asiattomuuksia ja valheita, vaikka asiat olivat totta.

En tunnista kyseistä väitettä. Tapaus tulisi yksilöidä.

Kunnanjohtaja on epäsuorasti uhannut palautteen antajaa.

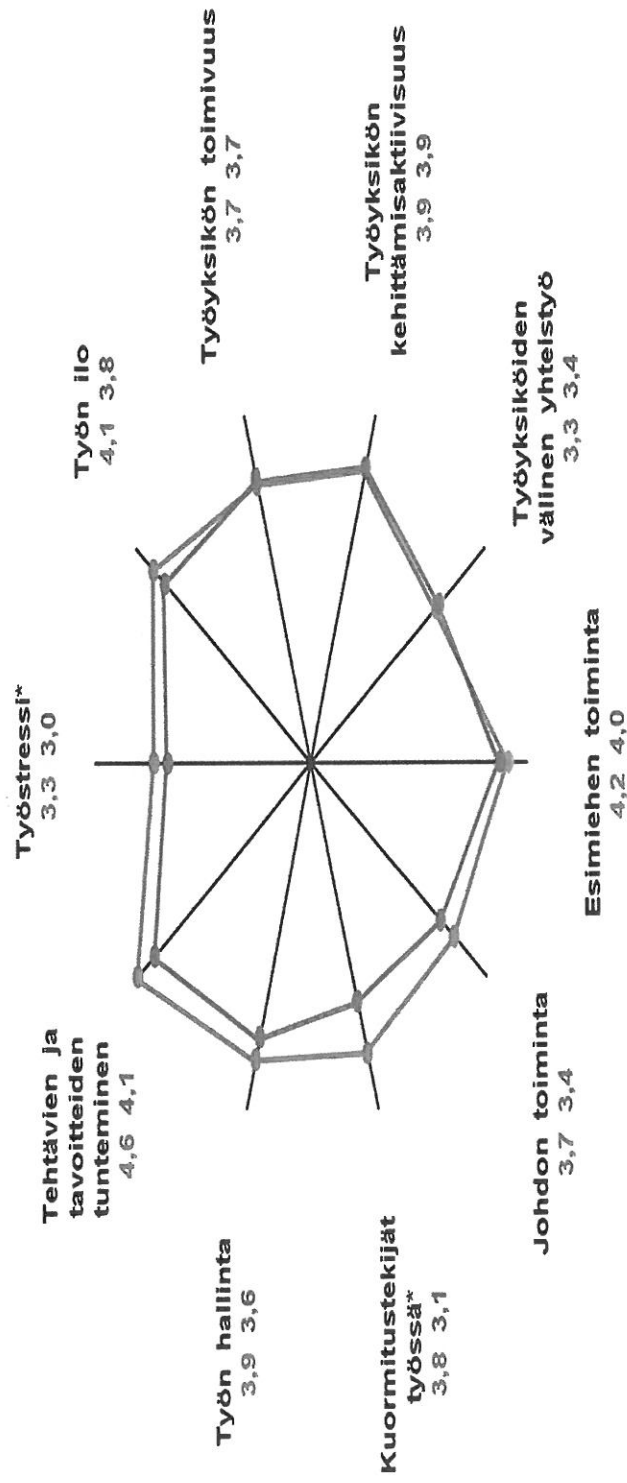
En tiedä mihin kyseinen väite liittyy, sillä en ole koskaan uhannut ketään ihmistä edes epäsuorasti. Sen sijaan kunnanjohtajan työssä saa kokea paljonkin suoraa ja epäsuoraa uhkailua.

Jukka Ollikainen
kunnanjohtaja

Parempi Työyhteisö (ParTy)® -tuloskooste

Tulokset on esitetty keskiarvoina

*Stressi ja Kuormitustekijät työssä: pienempi arvo on parempi

● Johtotiimi + markkinointipäällikkö 2022 (n=6) ● Mäntyharjun kunta 2022 (n=129)

Terveystalo

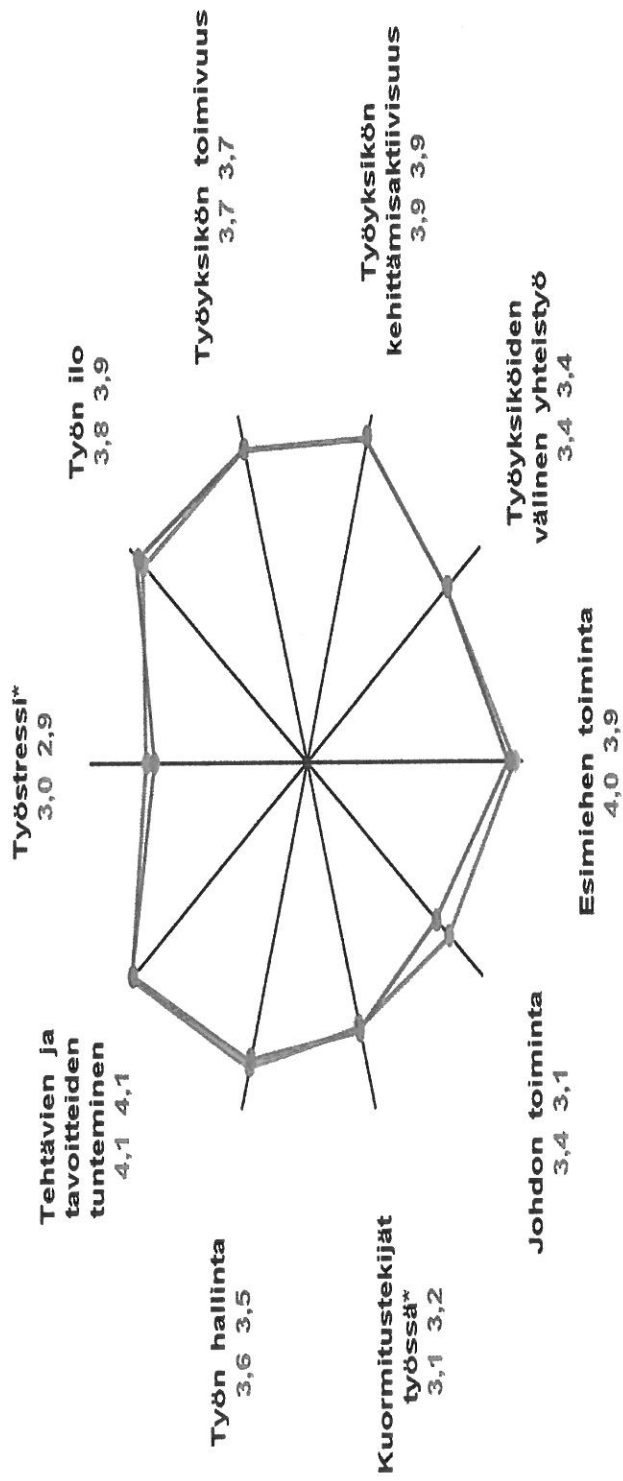
Työterveyslaitos

Parempi Työyhteisö (ParTy)® -kysely © Työterveyslaitos.

Parempi Työyhteisö (ParTy)® -tuloskooste

Tulokset on esitetty keskiarvoina

*Stressi ja Kuormitustekijät työssä: pienempi arvo on parempi

● Mäntyharjun kunta 2022 (n=129) ● Kunnat (n=10625)

Terveystalo

Työterveyslaitos

Parempi Työyhteisö (ParTy)® -kysely © Työterveyslaitos.

LIITE 2

Allekirjoittaneilta johtoryhmän jäseniltä ei ole kysytty mielipidettä asiasta. Yksittäisen henkilön syyttäminen pelkän olettaman perusteella ei olisi ratkaisu tällaiseen ongelmaan vaan ongelmaa tulisi tarkastella laajemmin.

Mielestämme toiminta ja yhteistyö kunnanjohtajan kanssa on hyvää. Tämä on erittäin tärkeää johtotiimin hyvän ilmapiirin kannalta. Hyvä yhteistyö johtaa yleensä avoimeen ja kunnioittavaan ilmapiiriin, jossa eri näkemyksiä kunnioitetaan ja jokaisen mielipide otetaan huomioon.

On tärkeää, että johtotiimin jäsenet voivat ilmaista avoimesti ja suurella luottamuksella mielipiteensä ja jakaa ajatuksensa ilman, että keskustelut vuotavat johtotiimin ulkopuolelle. Keskinäinen luottamus edistää avointa keskustelua ja parantaa johtotiimin ilmapiiriä entisestään.

Ville Partio
Tekninen johtaja

Sari Aarniokoski
Sivistysjohtaja

Jukka Ollikainen

Lähettäjä: Jukka Ollikainen
Lähetetty: keskiviikko 15. kesäkuuta 2022 11.24
Vastaanottaja: Toni Maczulskij; Seppo Hujanen; Markku J. Lamponen
Kopio: Johtotiimi
Aihe: Kehityskeskustelussa käyty keskustelu hallintosäännön uudistamisesta

Seurantamerkintä: Seuranta
Merkinnän tila: Merkitty

Hei Markku, Toni ja Seppo,
 (tiedoksi johtotiimi)

toisin kuin maanantain kehityskeskustelussa kerroin, niin hallintosäännön uudistamisesta keskustelut on aloitettu johtotiimissä 15.11.2021.

Lainaus hallintosihteerin kirjaamasta muistiosta:

” Hallintosääntöuudistus

- konsernijaosto poistuu
- Sari vh päättää
- Ville joku kohta
- liikuntapaikat tekniselle kokonaan

vietään ennen joulua olevaan KH 20.12.2021 tai tammikuun 2022 ensimmäiseen”

Eilen ja tänään käytyjen keskustelujen jälkeen voin todeta, että valmistelua on pitkin kevättä eri yhteyksissä sivuttu, mutta muistin väärin: en ole johtotiimissä kirjattuna antanut hallintopalveluille käskyä valmistella hallintosääntöä johtotiimiä ja kunnanhallitusta varten. Pahoittelen kehityskeskustelussa antamaani väärää informaatiota. Minun pitää olla jatkossa tarkempi, miten asiat johtotiimin muistioihin kirjataan ja antaa hallintopalveluille selkeämpiä käskyjä ilman oletuksia siitä, että hallintosäännön valmistelu kuuluisi hallintopalveluille.

Tiina Maczulskij kirjoitti kunnanhallitukselle sähköpostiviestin 18.5.2022, jossa hän kirjoitti mm. seuraavaa ” Olemme syksystä saakka keskustelleet hallintosäännön uudistamisesta. Asiasta on kh:n kokouksessa kysytty missä mennään sen suhteen, jolloin Jukka mainitsi, että se on Jotyyn ”to do -listalla” (tästäkin aikaa monta kuukautta). Haluaisin Hallintosäännön uudistuksen tilanteen ja tarkan aikataulutuksen seuraavaan kh:n kokoukseen.”

Tähän viestiin Tuomo vastasi 20.5.2022 mm. seuraavaa:

” Kiitos Tiina hyvistä huomioista. Hallintosäännöstä täytyy todeta, että valitettavasti asia ei ole edennyt toivotulla tavalla. Kyse on koko organisaatiota koskevasta asiasta, jota ei voi yhden työpöydän äärestä toteuttaa. Uudistusta ei toki olisi saanut jättää leijumaan ilman tarkkaa tavoiteajankohtaa. Viestisi jälkeen olemme sopineet, että kh saa käsiteltäväksi ensimmäisen päivitysversion elokuun kokouksessa 15.8. Tulevan maanantain kokouksessa lienee syytä käydä keskustelu kohdassa muut asiat esille tulleista muutostarpeista.”

Tämä tavoiteaikataulu tulee meidän kirjata seuraavaan johtotiimin muistioon, sillä sitä ei ole sinne kirjattu ja en ole asiaa käskyttänyt selkeästi johtotiimin jäsenille. Joka tapauksessa 15.8. pidetään kunnanhallituksen jälkeen työpaja, johon tuomme uudistetun hallintosääntöluonnoksen keskusteltavaksi.

Virhe oli minun ja pahoittelen siis antamani väärää informaatiota ja aiheuttamaani mielipahaa.

Jukka

Jukka Ollikainen
 kunnanjohtaja

VS: Kuntabarometrin tulokset kunnanjohtajan luottamuksen mittarina

Mikael Pentikäinen <mikael.pentikainen@yrittajat.fi>

Vastaanottaja Jukka Ollikainen, Tanja Matikainen

la 1.4.2023 7:31

Flag for follow up.
Lähetit viestin edelleen 3.4.2023 9.02.

Hei Jukka,

kiitos viestistä.

Kuntabarometriä tehdään helpottamaan kunnan ja yrittäjien vuoropuhelua. Tuloksista riippumatta sen käyttäminen kuntajohdon irtisanomisen perusteena on kyselyn väärinkäyttöä. Kysely kertoo kunnan elinkeinopolitiikan tilasta ja kehityksestä ja tuo siten mahdollisia ongelmia näkyväksi, mutta barometri on myös helposti manipuloitavissa ja sitä voi käyttää väärin.

Emme missään tapauksessa pidä hyvänä, että kyselyyn viitataan tällaisissa prosesseissa. Tämän voi puolestani todeta.

Tsemppiterveisin,
Mikael

Mäntyharju Yrittäjien sekä Mäntyharju kunnan välisellä yhteistyöllä on pitkät juuret ja paljon yhteistä historiaa. Olemme aina arvostaneet pienen kuntamme kevyttä organisaatiota, jossa kynnys yhteydenpitoon virkamiesten ja kunnanjohton kanssa on matala. Tahdomme jatkossakin tehdä oman osamme sen eteen, että tämä yhteys pysyy kirkkaana ja avoimena, aina auki.

Yhdistyksenä arvostamme, että kunta toimisi aktiivisesti sekä osoittaisi kiinnostusta alueemme yrittäjiä kohtaan. Yrityskäynnit ja yleinen keskustelu ovat tärkeä osa tätä yhteydenpitoa. Toivomme, että kunta tarjoaa etupainoisesti ratkaisuja ja kehitysehdotuksia elinkeinoelämän kehittämiseksi Mäntyharjussa. Tahdomme painottaa, että tätä työtä me odotamme kaikilta: niin virkamiehiltä, kunnanjohtolta kuin myös luottamusmiehiltä.

Elinkeinopoliittinen työryhmä on perustettu yhdeksi konkreettiseksi välineeksi elinkeinoelämän kehittämisessä sekä keskusteluyhteyden jatkuvuuden ja säännöllisyyden varmistamisessa. Tähän työryhmään kuuluvat Mäntyharjun Yrittäjien lisäksi kaikki kuntamme yrittäjäjärjestöt. Yhdessä olemme allekirjoittaneet elinkeinolupauksen, jonka tarkoituksena on edistää yrittäjäystävällistä ilmapiiriä. Me aiomme tehdä oman osamme, jotta tämä lupaus toteutuu.

Elinkeinopoliittisen työryhmän toiminta on vielä alkuvaiheessaan ja hyviä käytäntöjä sekä tapoja toimia haetaan yhä edelleen. Meidän mielestämme työryhmän tärkein anti on saada yritysvaikutusten arviointi osaksi kunnan päätöksentekoa. Lisäksi työryhmän tulee toimia alustana, joka tarjoaa kuntajohdolle laaja-alaista yrityselämän näkemystä päätösten valmistelutyöhön. Arvostamme työryhmää pelinavauksena ja toivomme, että sen toiminta jatkaa kehittymistään.

Toinen kehittämistyökalu, joka meille on annettu, on Suomen Yrittäjien kuntabarometri. Tämän mittariston tarkoituksena on tarjota kunnalle selkeitä kohtia, joissa sen tulee kehittää toimintaansa. Työkalulla voidaan antaa myös kiitosta sekä vahvistaa yhteistä näkemystä elinkeinoelämän suunnasta.

Haluamme yhdistyksenä alleviivata molempien työkalujen, elinkeinopoliittisen työryhmän sekä kuntabarometrin, merkitystä. Ne ovat kehittämistyökaluja. Emme pidä sopivana tämän hengen rikkomista ja erityisesti kuntabarometrin tulosten käyttämistä lyömäaseena yksittäistä henkilöä vastaan. Vastuu kuntamme elinkeinoelämän tilasta kuuluu monen muunkin tahon kannettavaksi, ei vain kunnanjohtajan.

Kannustamme jäsenistöämme sekä kuntamme yrittäjiä avoimeen, reiluun ja omalla nimellä annettuun palautteeseen, jonka tarkoituksena on aidosti kehittää kunnan toimintaa. Tuomitsemme jyrkästi palautteen, jota annetaan puhuen muiden suilla, ilman faktaa tai avoimuutta.

Elämme vahvaa murrosaikaa, eikä kukaan meistä selviä ilman yhteistyötä. Nyt meidän tulee kääriä hihat ja näyttää myös nuoremmille sukupolville, että me kannamme vastuuta. Me pystymme ratkaisemaan kiperiäkin ongelmia yhdessä ja tekemään aitoa yhteistyötä, joka perustuu avoimuuteen sekä keskinäiseen kunnioitukseen. Me kaikki kannamme yhteisen vastuun kuntamme maineesta.

Me olemme osaltamme valmiit tekemään töitä yhteistyön ylläpitämiseksi. Mäntyharjun yrittäjien hallitus kutsuu Mäntyharjun kunnanhallituksen iltalenkille Veljesniemeen tiistaina 2.5. klo 17 alkaen. Meillä ei ole kenelläkään varaa seistä yksin.

Mäntyharjun Yrittäjät Ry,

Hallitus